

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 9 юни 2016 г.
(OR. en)

10005/16

FREMP 108
JAI 551
COHOM 67
DROIPEN 108

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

Дата: 9 юни 2016 г.

До: Делегациите

№ предх. док.: 8946/16, 9455/16

Относно: Прилагане на Хартата на основните права през 2015 г.
= Заключение на Съвета (9 юни 2016 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно прилагането на Хартата на основните права през 2015 г., приети от Съвета на неговото 3473-то заседание, проведено на 9 юни 2016 г.

**ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА
ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО
НА ХАРТАТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА ПРЕЗ 2015 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Съветът взема под внимание доклада на Комисията за 2015 г. относно прилагането на Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), както и Доклада относно основните права за 2016 г. на Агенцията на Европейския съюз за основните права (наричана по-нататък „Агенцията“).

II. ГАРАНТИРАНЕ НА СПАЗВАНЕТО НА ХАРТАТА НА ВСИЧКИ РАВНИЩА

Спазване на Хартата и осведоменост на равнище ЕС и на национално равнище

2. Съветът припомня значението на повишаването на осведомеността, обучението и обмена на най-добри практики във връзка с прилагането на Хартата на национално равнище и на равнище ЕС, като отчита, че тя допълва националните системи за защита на основните права, а не ги замества. В този смисъл Съветът изтъква резултатите от експертния семинар относно прилагането на Хартата в националните политики, организиран от нидерландското председателство в Амстердам на 19 февруари 2016 г., който даде възможност на участниците да обменят идеи относно предизвикателствата пред прилагането на Хартата и да споделят обещаващи практики в това отношение.
3. С цел да се гарантират последващи действия, Съветът призовава работна група „Основни права, граждански права и свободно движение на хора (по-нататък „FREMP“) да продължи ежегодно да обменя информация относно средствата, най-добрите практики и методите за повишаване на осведомеността относно прилагането на Хартата на равнище ЕС и на национално равнище.

Прилагане на Хартата и повишаване на осведомеността за нея на равнище ЕС

4. Съветът приветства Междуйнституционалното споразумение за по-добро законотворчество¹, в което, във връзка с оценките на въздействието, се подчертава значението на пълното зачитане на основните права и се изисква от Комисията да дава пояснения в обяснителните меморандуми към предложенията си как предложените мерки са съвместими с основните права.
5. Съветът заявява отново своя ангажимент да разглежда внимателно всяко възможно отражение на законодателните актове върху основните права и свободи, както и да насърчава последователното прилагане на Хартата във всички законодателни дейности и припомня своите насоки относно методологичните стъпки, които да се предприемат с цел да се провери съвместимостта с основните права в рамките на подготвителните органи на Съвета.²

Разбиране и прилагане на Хартата и повишаване на осведомеността за нея на национално равнище

6. Съветът изтъква значението на прилагането на Хартата като част от по-широкия набор от приложими източници на основните права в национален контекст. Като отчита, че Хартата се отнася за държавите членки единствено когато те действат в приложното поле на правото на Съюза³, Съветът подчертава необходимостта да се установи приложимостта на Хартата в отделните обстоятелства и необходимостта националните органи да отделят специално внимание на онези разпоредби от Хартата, чийто смисъл и обхват не са определени от съответните разпоредби на ЕКПЧ, с оглед на ефективното прилагане на Хартата.⁴

¹ 15506/15, вж. точки 12 и 25.

² Док. 5377/15.

³ Член 51, параграф 1 от Хартата.

Вж. също Протокол (№ 30) относно прилагането на Хартата на основните права на Европейския съюз към Полша и към Обединеното кралство.

Вж. също Протокол (№ 21) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

⁴ В съответствие с разясненията, свързани с Хартата на основните права, 2007/С 303/02.

7. Съветът, като има предвид съответните отговорности на институциите на ЕС и държавите членки при прилагането на Хартата, приветства обмена на най-добри практики между държавите членки и институциите на ЕС с цел подобряване на взаимното обучение и общите познания относно обхвата на задълженията на държавите членки в това отношение. Освен това Съветът отчита значението на разработването на обучения и инструменти, като например контролен списък за националните насоки относно прилагането на Хартата или целенасочено обучение за определяне на приложимостта на Хартата в националните законодателни и политически процедури в по-широка рамка за защита на правата на човека.
8. Съветът насърчава държавите членки допълнително да обменят и набележат най-добрите практики и общи инструменти за повишаване на осведомеността за Хартата и за проверка на практики, например чрез организиране на обучения на държавни служители за засилване на експертния опит на национално равнище, включително чрез помощта на Комисията и Агенцията. В това отношение Съветът признава значението на схемите за финансиране, насочени към управлявано от Комисията обучение относно Хартата, и усилията ѝ за по-голяма видимост и достъпност на съществуващите инструменти и други практики посредством централна онлайн точка за достъп. Съветът също така насърчава Агенцията да прилага и разработва практически инструменти, като приложението „Charterpedia“, да разработва подходящи обучения за практикуващи юристи и модули и семинари за преподаватели, и да продължи своята практика на включване на специална глава относно прилагането на Хартата в доклада си относно основните права за 2016 г.
9. Съветът отправя искане към Агенцията да изготви наръчник за картографиране на обещаващи практики относно прилагането на Хартата на вътрешния пазар за специалисти и за неспециалисти в съответствие с член 4, параграф 1, буква в) от Регламент № 168/2007, който да взема предвид други приложими източници на основни права.

III. ДРУГИ ВЪПРОСИ

Недискриминация, расизъм и ксенофобия

10. Съветът изразява дълбока загриженост във връзка с увеличаването на расистките и ксенофобските изказвания и действия в Европейския съюз.
11. Съветът припомня, че утвърждаването на приобщаваща толерантност, интеграция и споделени ценности, в съчетание с повишаване на осведомеността относно основните права на всички, са важни гаранции срещу засилването на расизма, ксенофобията и всички форми на нетърпимост в нашите характеризиращи се с многообразие общества.
12. Съветът припомня заключенията на Съвета относно борбата с престъпленията от омраза в Европейския съюз, в които се отправя призив към агенциите на ЕС, в частност Агенцията, да улеснят обмена на най-добри практики и да подпомагат държавите членки в усилията им за разработване на ефективни методи за насърчаване на съобщаването и гарантиране на правилното регистриране на престъпленията от омраза.⁵
13. Съветът припомня обсъжданията, проведени през октомври и декември 2015 г. и май 2016 г.⁶, в които се набелязват действия и доклади относно бъдещото развитие във връзка с борбата срещу изказванията, проповядващи омраза, престъпленията от омраза и ксенофобията.
14. Съветът приветства проведения от Комисията първи колоквиум за основните права, посветен на борбата с антисемитизма и омразата към мюсюлманите и подчертава значението на съвместното прилагане на заключенията от колоквиума.
15. Съветът приветства дейността, извършена от Работната група на Агенцията за подобряване на докладването и регистрирането на престъпления от омраза в ЕС, по-специално при събирането на обещаващи практики на държавите членки за справяне с недостатъчното докладване и за подобряване на регистрирането на престъпления от омраза и научни изследвания, проведени от Агенцията, напр. последната публикация под заглавие „Гарантиране на правосъдие за жертвите на престъпления от омраза: професионални перспективи“.

⁵ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/139949.pdf

⁶ 14937/15 и 8839/16.

16. Съветът изразява задоволство от сборника с най-добри практики за докладване и регистриране на престъпленията от омраза, разпространен на четвъртата среща на Работната група за подобряване на докладването и регистрирането на престъпления от омраза в ЕС, проведена на 28—29 април 2016 г. и организирана от нидерландското председателство, и призовава държавите членки да използват знанията и опита, придобити чрез тези най-добри практики, при подобряването на усилията им за решаване на проблема с недостатъчното докладване и за подобряване на регистрирането на престъпления от омраза.
17. Съветът приканва държавите членки да продължат усилията си за борба с престъпленията от омраза, включително чрез гарантиране на ефективното транспониране и прилагане на Рамково решение 2008/913/ПВР и на други закони, свързани с престъпления от омраза, на национално равнище, както и да разработят ефективни методи за насърчаване на съобщаването и за гарантиране на точното регистриране на престъпления от омраза.
18. Съветът приветства инициативата на Комисията за създаване на нова група на високо равнище по въпросите на борбата срещу расизма, ксенофобията и другите форми на нетърпимост, с цел да се даде допълнителен политически тласък за Съюза и държавите членки за противодействие на омразата и нетърпимостта и обединяване на експертния опит на Комисията с този на Агенцията и компетентните международни организации и органи.
19. Съветът изразява специално задоволство от включването в новата група на високо равнище на хоризонтални въпроси, които са общи за борбата срещу изказванията, проповядващи омраза, и престъпленията от омраза, както и от полагащите усилия за разработване на конкретни практики и инструменти и за изграждане на капацитет за подобряване на ответните мерки срещу расизма, ксенофобията и другите форми на нетърпимост в държавите членки. Това ще допринесе за справяне с предизвикателствата във връзка с по-доброто разкриване на мотивите, основани на предразсъдъци, чрез гарантиране на ефективно разследване и наказателно преследване, а също и на подходящи наказания, чрез осигуряване на защита на жертвите и чрез засилване на доверието им в органите, както и чрез въздържане от расови, етнически и други форми на предразсъдъци при изготвянето на профили от полицейските сили на държавите членки.

20. Съветът приветства ангажимента на Агенцията да доразвие свършеното от Работната група за подобряване на докладването и регистрирането на престъпления от омраза в ЕС, както се посочва в заключенията на Съвета относно борбата с престъпленията от омраза в Европейския съюз, чрез координиране, в контекста на новата група на високо равнище, на ориентирана към резултати подгрупа, чиято работа има за цел разработването на обща методология за събиране на данни и регистриране на престъпления от омраза, тъй като напредъкът в тази област ще допринесе значително за политическите действия на държавите членки и на Съюза относно борбата с престъпленията от омраза.
21. Съветът приветства усилията на Комисията за предотвратяване и борба с изказванията, проповядващи омраза в интернет. В този контекст Съветът приветства диалога с фирми от сектора на информационните технологии (ИТ), по-специално кодекса за поведение на ИТ фирмите, с цел да се противодейства на изказванията, проповядващи омраза в интернет.
- Съгласуваност между разработването на вътрешни и външни политики*
22. Съветът подчертава значението на съгласуваността между вътрешните и външните аспекти на защитата и утвърждаването на основните права.
23. Съветът подчертава необходимостта от яснота и общо разбиране за това какво означава несъгласуваност в контекста на вътрешните и външните действия на ЕС и за степента, в която това се отразява върху вътрешната и външната политика на ЕС в областта на основните права.
24. Съветът подкрепя споменаването на съгласуваността между вътрешни и външни действия в годишния доклад на Комисията относно прилагането на Хартата и в доклада за напредъка на плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията (2015—2019 г.), и приканва FREMP и CONOM да продължат да обсъждат въпроса за взаимните връзки между съответните цикли на политиката. Съветът приветства усилията за засилване на участието на FREMP в разработването на документи за насоки за действие, описващи положението с правата на човека в рамките на ЕС, за да се гарантира практическата им полза като инструменти, които да се използват в политическия диалог и диалога за правата на човека и други форуми.

25. Съветът е решен да продължи редовния обмен на мнения, състоял се последно на 8 март 2016 г., относно съгласуваността и последователността на вътрешните и външните политики в областта на правата на човека между FREMP и COHOM, в рамките на съответните им области на компетентност и по специфични тематични въпроси, като например прилагането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Агенция за основните права

26. Съветът припомня ролята на Агенцията за извършването на научни изследвания и събирането на данни на равнище ЕС, както и приноса ѝ за гарантиране, че законодателната дейност и политиката на институциите на ЕС и държавите членки се базират на доказателства. Съветът припомня възможността да поиска от Агенцията становища по специфични тематични въпроси в рамките на нейната компетентност или относно позициите, приети от Съвета в хода на законодателния процес.
-